

TÂM THƯ DỊP LỄ KÍNH THÁNH CATARINA SIENA - 29/04/2026

Quý Bề trên và chị em thân mến,

Trong tâm tình hân hoan mừng lễ kính thánh Catarina Siena - Bổn mạng Hội Đồng, chúng ta cùng chiêm ngắm đôi nét về cuộc đời của thánh Catarina - một người nữ Đa Minh đã để cho Đức Kitô chiếm trọn cuộc đời mình, trở nên mẫu gương người môn đệ thừa sai đích thực trong lòng Giáo hội, là chứng tá của sự kết hợp hài hoà giữa đời sống chiêm niệm và hoạt động. Ngài được Đức Giáo hoàng Piô II tôn phong hiển thánh vào ngày 29/06/1461 và sau đó được Đức Giáo hoàng Phaolô VI tôn phong tước hiệu Tiến sĩ Hội Thánh vào ngày 04/10/1970, nhờ đời sống thánh thiện và những giáo huấn phát xuất từ kinh nghiệm thiêng liêng phong phú trong sự gắn bó mật thiết với Chúa.

Qua đời sống và giáo huấn của thánh Catarina, chúng ta được mời gọi suy tư và nhìn lại ơn gọi thánh hiến cũng như sứ vụ của mình: làm thế nào để trở nên những môn đệ thừa sai đích thực trong thời đại hôm nay?

1. “Ở lại trong Chúa” - Cội nguồn của đời sống thừa sai

Điểm khởi đầu trong hành trình trở thành người môn đệ đích thực của thánh Catarina là sự kết hiệp với Thiên Chúa. Ngài đã sống một đời sống nội tâm sâu xa, chuyên cần cầu nguyện và chiêm niệm, gắn bó mật thiết với Đức Kitô chịu đóng đinh trên Thập giá, nơi tình yêu tự hiến của Đức Kitô trở thành trung tâm đời sống và sứ vụ của ngài.

Điều này đã được biểu lộ trong đời sống của thánh nữ ngay từ khi còn trẻ. Khi ước muốn hiến dâng đời mình cho Chúa bị gia đình ngăn cản, Catarina bị hạn chế đến nhà thờ và gần như bị giam giữ trong nhà, bị tước mất không gian riêng để cầu nguyện. Mọi thời giờ của Catarina dường như bị lấp đầy bởi những bồn phiền gia đình nhằm làm nguội đi lòng nhiệt thành thiêng liêng của ngài. Chính trong hoàn cảnh đó, ngài đã học cách đi vào tương quan thâm sâu với Chúa bằng việc “xây cho mình một căn phòng nội tâm” (Thư 49)¹ nơi không ai có thể lấy mất sự kết hiệp của ngài với Thiên Chúa.² Catarina nhận ra rằng “Chúa là Đấng Hằng Hữu, Đấng thiện hảo vô biên, còn con chỉ là hư vô” (Đối Thoại 134).³ Từ mạc khải này, ngài hiểu rằng tất cả đều là hồng ân, và chỉ khi con người ở lại trong Thiên Chúa và để Người hành động, đời sống mới sinh nhiều hoa trái. Trong một lá thư gửi cho người môn đệ của mình, ngài cũng khuyên: “Hãy luôn cư ngụ trong ‘căn phòng nội tâm’, nơi con nhận biết chính mình và sự thiện hảo của Thiên Chúa” (Thư 41; x. Đối Thoại 1). Như vậy, kinh nghiệm của thánh Catarina cho thấy “ở lại trong Chúa” chính là cội nguồn của đời sống thừa sai.

Trong bối cảnh hôm nay, chúng ta đang phải đối diện với nhiều thách đố trong việc giữ tinh lạng nội tâm, đặc biệt khi sống giữa một môi trường tràn ngập thông tin, dưới ảnh hưởng mạnh mẽ của truyền thông và các công nghệ mới như trí tuệ nhân tạo (AI). Những tiến bộ này, một mặt mở ra nhiều cơ hội cho việc học hỏi, kết nối và loan báo Tin Mừng; nhưng mặt khác cũng dễ khiến người ta bị cuốn vào dòng chảy liên tục của tin tức và tương tác, dẫn đến sự

¹ X. Caterina da Siena, *Le lettere (Các thư)*, ed. Niccolò Tommaseo (Firenze: G. Barbera, 1860), truy cập tại <https://www.ilpalio.siena.it/SantaCaterina/lettera>, 49 (Thư 49).

² X. Raymond of Capua, *Legenda Maior – Life of St. Catherine of Siena*, ch. III–IV.

³ Catherine of Siena, *The Dialogue (Đối Thoại)*, trans. Suzanne Noffke (New York: Paulist Press, 1980), 134 (Đối Thoại 134).

phân tán nội tâm. Gương sống của thánh Catarina mời gọi chúng ta, giữa những bận rộn của đời sống và những thách đố mà chúng ta đang phải đối diện, “hãy kiến tạo cho mình ‘căn phòng nội tâm’ để có thể sống kết hợp mật thiết với Chúa và kín múc nguồn sức mạnh cho mọi hoạt động tông đồ” (HP 37.2).

2. “Chiêm niệm và trao ban” – Linh đạo của người môn đệ thừa sai

Thánh Catarina Siena đã sống và diễn tả cách trọn vẹn linh đạo Đa Minh: *contemplare et contemplata aliis tradere* (chiêm niệm và trao ban cho tha nhân điều đã chiêm niệm). Từ đời sống kết hiệp mật thiết với Thiên Chúa, thánh nữ đã dẫn thân vào những hoạt động có tầm ảnh hưởng lớn nơi Giáo Hội và xã hội thời bấy giờ.

Ngài đã viết hơn 300 lá thư gửi cho nhiều thành phần trong Giáo Hội và xã hội, từ hàng giáo phẩm, các nhà cầm quyền chính trị cho đến giáo dân và những người thuộc nhiều hoàn cảnh sống khác nhau. Đặc biệt, ngài đã vận động Đức Grêgôriô XI trở về Rôma vào năm 1377, đồng thời nỗ lực kêu gọi hòa giải các chia rẽ trong Giáo Hội và xã hội đương thời. Những hoạt động ấy không xuất phát từ một tinh thần xã hội thuần túy, nhưng từ một đời sống nội tâm sâu xa, được thấm nhuần bởi tình yêu mãnh liệt dành cho Thiên Chúa và lòng gắn bó tha thiết với Giáo Hội.

Đối với Catarina, tình yêu Thiên Chúa không bao giờ khép kín nơi bản thân, nhưng luôn mở ra và hướng về tha nhân. Nói cách khác, tình yêu Thiên Chúa và tình yêu tha nhân thuộc về cùng một thực tại, không thể tách rời trong đời sống người môn đệ: “Tình yêu tha nhân bắt nguồn từ Chúa Cha; linh hồn càng yêu mến Người thì càng yêu thương tha nhân” (Đối Thoại 7).

Catarina cho rằng: Tình yêu không bao giờ ở yên, mà luôn thôi thúc hành động (Love does not stay idle) (x. Thư 82). Điều này được diễn tả cách cụ thể qua đời sống bác ái của thánh nữ, khi ngài tận tình phục vụ các bệnh nhân trong thời dịch, chăm sóc người nghèo và đồng hành với những người bị kết án tử. Như vậy, đời sống của Catarina cho thấy chiêm niệm và hoạt động không còn là hai chiều kích tách biệt, nhưng trở thành một dòng chảy duy nhất của tình yêu.

Nơi gương thánh Catarina, chúng ta – những môn đệ thừa sai hôm nay – cần không ngừng nuôi dưỡng đời sống nội tâm trong khi dẫn thân hoạt động tông đồ để sứ vụ chúng ta thi hành biểu lộ cách sống động tình yêu dành cho Chúa Kitô và Giáo Hội, hiền thê của Người (x. HP 64,2). Nhờ đó, đời sống thiêng liêng của mỗi người được củng cố, đời sống cộng đoàn được canh tân và sứ vụ tông đồ trở nên sinh động, có sức lan tỏa. Khi ấy, sứ vụ của chúng ta không còn là hoạt động thuần túy của con người, nhưng là sự tiếp nối tình yêu của Đức Kitô đang hoạt động nơi chúng ta. Trong mọi môi trường được sai đến, chúng ta hãy trở nên dấu chỉ của sự hiện diện yêu thương của Chúa, qua đời sống phục vụ khiêm tốn, sự trung tín trong bốn phận và tinh thần dẫn thân cho Tin Mừng.

3. “Can đảm vì sự thật” – Tính ngôn sứ của người môn đệ thừa sai

Một trong những nét nổi bật nơi thánh Catarina là tinh thần ngôn sứ được biểu lộ qua sự can đảm thi hành thánh ý Thiên Chúa trong sự thật và đức ái. Ngài không ngại lên tiếng trước những vấn đề lớn của Giáo Hội, kể cả với Đức Giáo hoàng, nhưng luôn trong tâm tình yêu mến Chúa, yêu mến Giáo Hội và thao thức xây dựng sự hiệp nhất.

Trong thư gửi Đức Giáo hoàng Grêgôriô XI, ngài viết: “Cha hãy can đảm lên! Điều con thừa cùng cha là không có gì phải sợ. Nếu Cha không làm những điều cha phải làm, cha mới cần phải hoảng sợ” (Thư 233). Lời khuyên ấy không mang tính phê bình, nhưng phát xuất từ một trái tim đầy lòng yêu mến Giáo Hội, nhằm kêu gọi canh tân đời sống Giáo Hội và củng cố sự hiệp nhất, đặc biệt trong bối cảnh ngài tha thiết vận động Đức Giáo hoàng trở về Rôma.

Tính ngôn sứ nơi thánh Catarina không chỉ dừng lại ở lời nói, nhưng được diễn tả trong sự kết hợp giữa các chiều kích: trung thành với sự thật, xây dựng hiệp nhất và hy sinh vì Giáo Hội. Ngài xác tín rằng sự thật chỉ mang lại hoa trái khi được nói trong đức ái, và đức ái chỉ bền

vững khi đặt nền trên chân lý, “linh hồn kết hợp với Chúa qua những biểu cảm tình yêu, bấy giờ ý muốn của linh hồn là được hiểu và can đảm đi theo chân lý” (*Đối Thoại* 1). Vì thế, ngài không ngừng kêu gọi các mục tử sống trong ánh sáng của sự thật để phục vụ sự hiệp nhất của Giáo Hội.

Trong tinh thần đó, lời ngài nhấn nhủ: “Đừng bằng lòng với những điều nhỏ bé; Thiên Chúa muốn những điều lớn lao” (*Thư* 127) không chỉ là lời khích lệ thiêng liêng, mà còn là lời nhắc nhở những môn đệ đích thực của Chúa: đừng an phận với những gì quen thuộc, nhưng dám vươn lên, dẫn thân hơn để thực thi sứ vụ và xây dựng Giáo Hội.

Noi gương thánh Catarina, chúng ta – những môn đệ thừa sai hôm nay – được thúc đẩy sống tinh thần ngôn sứ: can đảm nói sự thật trong đức ái mà không cứng cỏi, kiên vững mà không đối kháng, và trung thực trong tinh thần hiệp thông. Nhờ đó, từng lời nói, thái độ và chọn lựa trong đời sống cộng đoàn cũng như trong sứ vụ của chúng ta trở thành nhịp cầu hiệp nhất, góp phần xây dựng và nâng đỡ nhau trong đời sống thánh hiến cũng như trong sứ mạng được trao phó.

Quý Bề trên và chị em thân mến,

Cuộc đời thánh Catarina Siena là một minh chứng sống động rằng một tâm hồn hoàn toàn thuộc về Thiên Chúa có thể trở nên ánh sáng cho Giáo hội. Từ đời sống chiêm niệm sâu xa, ngài đã được thúc đẩy bước vào giữa lòng Giáo Hội và xã hội, mang theo sức mạnh của tình yêu, sự thật và lòng can đảm để trở nên sứ giả hoà bình.

Chiêm ngắm thánh Catarina, chúng ta được mời gọi hoán cải đời sống để thuộc trọn về Thiên Chúa và sẵn sàng cho sứ vụ. Sự hoán cải ấy trước hết bắt đầu từ chính đời sống nội tâm và được thể hiện trong đời sống cộng đoàn: biết yêu thương, lắng nghe, cảm thông và xây dựng sự hiệp nhất. Khi cộng đoàn được đổi mới từ bên trong, Tin Mừng mới có thể lan tỏa ra bên ngoài một cách chân thực; bởi càng gần bó với Thiên Chúa, con người càng được thúc đẩy ra khỏi chính mình để yêu thương và phục vụ cách quảng đại.

Vì vậy, chúng ta phải luôn tự vấn: Tôi có trung tín với đời sống nội tâm không? Tôi có góp phần xây dựng sự hiệp nhất và hiệp thông trong cộng đoàn không? Tôi có can đảm sống và làm chứng cho Tin Mừng trong đức ái không?

Nguyện xin thánh Catarina chuyển cầu cho chúng ta để mỗi người biết bén rễ sâu trong Đức Kitô và kín múc sức sống từ Người; nhờ đó, tình yêu của Chúa ngày càng lớn lên và được thể hiện rõ trong từng chọn lựa hằng ngày, và ban cho chúng ta lòng can đảm bước ra khỏi sự an toàn của bản thân, sẵn sàng dẫn thân phục vụ cộng đoàn và trung thành thi hành sứ vụ được trao phó tại nơi được sai đến.

Ước mong mỗi thành viên trong cộng đoàn trở nên một ngọn lửa nhỏ, được thắp lên từ chính tình yêu Thiên Chúa, để cùng nhau xây dựng một cộng đoàn hiệp nhất và thấm đượm đức ái, trở nên dấu chỉ sống động của Tin Mừng. Nhờ đó, chúng ta có thể lan tỏa ánh sáng và niềm vui Tin Mừng đến cho tha nhân bằng sự hiện diện hiền hòa, lòng nhân ái chân thành và tinh thần phục vụ khiêm hạ, như lời dạy của thánh Catarina: “Hãy học từ Đức Kitô, Thầy của Chân Lý, Đấng giảng dạy các nhân đức, chỉ sau khi đã thực hành. Bằng cách này, các con sẽ đem lại nhiều hoa trái và sẽ như những con kênh để Chúa đổ ơn vào con tim của những người nghe các con” (*Thư* 226).

Làm tại Trụ sở Hội dòng, ngày 21 tháng 4 năm 2026

Nt. Teresa Nguyễn Thị Quỳnh Giao, O.P.
Bề trên Tổng quyền